

Groddjursinventering

Imnäs, Östersunds kommun, 2025

VÄG & MILJÖ

Beställning: Östersunds kommun
Framställt av: Väg & Miljö AB
<http://vagochmiljo.se>
Slutversion: 2025-06-19
Uppdragsansvarig: Klas Andersson
Medverkande: Klas Andersson
Kvalitetsansvarig: Magnus Sjölund
Fotografier: Klas Andersson
Illustrationer och kartor: Väg & Miljö AB
Internt projektnummer: 1765

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
1765, Groddjursinventering, Imnäs, Östersunds kommun, 2025	2025-06-19	Sida 1 av 10

SAMMANFATTNING

Väg & Miljö AB har på uppdrag av Östersunds kommun genomfört en groddjursinventering i ett cirka en hektar stort område beläget i Imnäs en dryg kilometer norr om Hara by i Östersunds kommun. Syftet med inventeringen har varit att utreda om groddjur nyttjar området och till vilken grad. Inventeringsrapporten utgör ett kunskapsunderlag så att ekologiska aspekter med anknytning till artgruppen groddjur kan beaktas vid planering och arbeten inom det berörda området. Väg & Miljö har tidigare genomfört en naturvärdesinventering inom samma område där delar av området bedömdes kunna hysa reproduktionslokaler för groddjur.

Groddjursinventeringen har bestått av ett *förarbete* och en *fältinventering*. Inventeringsområdet utgörs av det av kunden önskade utredningsområdet. *Förstudieområdet* utgör samma område samt en buffert på 50 meter.

Fältinventeringen bestod av fem fältbesök koncentrerade kring områden som bedömdes kunna hysa leklokaler för groddjur. De fyra av de fem fältbesöken ägde rum nattetid i syfte att registrera fynd av groddjur och aktiv groddjurslek. Fältbesök utfördes 17 april, 2 maj, 16 maj, 28 maj samt 5 juni.

Vattensamlingarnas lämplighet som leklokal för groddjur utvärderades utifrån en rad parametrar i samband med ett fältbesök som utfördes dagtid i april, 2025. De vattensamlingar som bedömdes lämpliga genomsöktes därefter nattetid i syfte att bedöma om de utgjorde aktiva leklokaler.

Groddjurslek av vanlig groda (*Rana temporaria*) påvisades i en vattensamling i inventeringsområdets direkta närhet. Utöver vanlig groda noterades även mindre vattensalamander (*Lissitron vulgaris*) vid fältbesök 31 maj samt 5 juni.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
1765, Groddjursinventering, Imnäs, Östersunds kommun, 2025	2025-06-19	Sida 2 av 10

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning.....	2
1 Bakgrund	4
2 Metod	5
2.1 Metodbeskrivning	5
2.2 Anpassningar för detta uppdrag.....	5
2.3 Tidpunkt och ansvarig personal.....	5
2.4 Informationskällor och litteratur.....	5
2.5 GIS och fältdatafångst	5
2.6 Avvikelser och möjliga felkällor	6
3 Resultat av förarbetet	7
3.1 Tidigare inventeringar	7
3.2 Fynd av groddjur registrerade i Artportalen.....	7
4 Resultat av fältinventering	7
5 sammanfattande bedömning.....	9
6 Källförteckning	10
6.1 Tryckta källor	10
6.2 Digitala källor.....	10

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
1765, Groddjursinventering, Imnäs, Östersunds kommun, 2025	2025-06-19	Sida 3 av 10

1 BAKGRUND

Väg & Miljö AB har på uppdrag av Östersunds kommun genomfört en groddjursinventering i ett cirka en hektar stort område beläget i Imnäs en dryg kilometer norr om Hara by i Östersunds kommun. (**Figur 1**).

Under 2022 utförde Väg & Miljö en naturvärdesinventering enligt SIS-standard (SS 199000:2014) inom samma område.

Syftet med denna inventering har därför varit att utreda om och till vilken grad groddjur nyttjar området, och då särskilt för lek. Inventeringsrapporten utgör ett kunskapsunderlag så att ekologiska aspekter med anknytning till artgruppen groddjur kan beaktas vid planering och arbeten inom det berörda området.

Figur 1. Det aktuella inventeringsområdets utsträckning och placering i landskapet.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
1765, Groddjursinventering, Imnäs, Östersunds kommun, 2025	2025-06-19	Sida 4 av 10

2 METOD

2.1 Metodbeskrivning

Inventering av groddjur utgörs av ett förarbete och en fältinventering. I samband med förarbetet undersöks tidigare inrapporterade artfynd av groddjur inom förstudieområdet, tidigare utförda inventeringar samt annat relevant underlag för artgruppen.

Fältinventering sker enligt vedertagen metod för groddjursinventering med upprepade fältbesök nattetid för att registrera fynd av groddjur och bekräfta om potentiella leklokaler nyttjas eller ej. Dessa nattliga fältbesök sker mellan mars och juni beroende på breddgrad och väderlek under våren. Fältbesök utförs vid ett antal olika tillfällen under denna period för att ge en tillräckligt god chans för registrering av arter som är aktiva i området. Natlig inventering utförs manuellt med ficklampa och avlyssning.

2.2 Anpassningar för detta uppdrag

Inventeringsområdet är det av kunden önskade utredningsområdet, bestående av det cirka en hektar stora området. Förstudieområdet för groddjursinventeringen inkluderar samma område, samt en buffert på 50 meter.

2.3 Tidpunkt och ansvarig personal

Projektledare och ansvarig för förarbetet, fältinventeringen, kartor och rapport har varit Klas Andersson. Magnus Sjölund har ansvarat för intern kvalitetsgranskning. Uppdraget har genomförts under perioden april till juni, 2025.

Nattliga fältbesök utfördes 17 april (dag och natt), 2 maj, 16 maj, 28 maj (dag och natt) samt 5 juni.

2.4 Informationskällor och litteratur

Onlinetjänsten Artportalen används som verktyg för att undersöka tidigare registrerade fynd av groddjur inom det avgränsade området. Sedan tillkommer flertalet ekologiska texter och skrivelser som stöd för korrekt artbestämning och habitatbedömning. Samtliga källor som använts som underlag anges i referenslistan längst bak i rapporten.

2.5 GIS och fältdatafångst

För datainsamling under fältinventering användes en fältplatta med applikationen FieldMaps för ArcGIS i koordinatsystemet SWEREF 99 TM. Noggrannheten i geografisk positionering är mellan 5–15 meter. Efter datainsamling i fält justerades vid behov gränser med hjälp av kartor och ortofoton i QGIS. GIS-data i form av shapefiler över samtliga element, strukturer och artfynd finns upprättade.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
1765, Groddjursinventering, Imnäs, Östersunds kommun, 2025	2025-06-19	Sida 5 av 10

2.6 Avvikelser och möjliga felkällor

Olika arter av groddjur är aktiva och synliga under olika delar av leksäsongen. Fem individuella fältbesök spridda under lekperioden anses vara tillräcklig säkerhet utesluta förekomst av groddjur inom ett område som hyser potentiella leklokaler. Trots detta kan förekomst av groddjur inom ett avgränsat område sällan med fullständig säkerhet uteslutas. Det är mycket möjligt att enstaka groddjur nyttjar det aktuella området under viss tid av året men att de inte var i området vid fältbesöken.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
1765, Groddjursinventering, Imnäs, Östersunds kommun, 2025	2025-06-19	Sida 6 av 10

3 RESULTAT AV FÖRARBEDET

I samband med förarbetet utfördes eftersök i en rad olika källor som berör det aktuella förstudieområdet. Detta för att identifiera tidigare registrerade fynd av groddjur, element och strukturer med betydelse för groddjur samt tidigare inventeringar som utförts i närområdet.

3.1 Tidigare inventeringar

Inga kända tidigare inventeringar av groddjur har utförts inom förstudieområdet.

3.2 Fynd av groddjur registrerade i Artportalen

Under perioden 2000 till 2025 har inga fynd av groddjur rapporterats in till Artportalen inom området.

4 RESULTAT AV FÄLTINVENTERING

Under fältinventering undersöktes inventeringsområdet nattetid för att registrera fynd av groddjur samt bekräfta eller förkasta groddjurslek i potentiella lekvatten. För att en vattensamling ska betraktas som ett lämpligt lekvatten måste det uppfylla vissa kriterier, och ju fler av dessa som uppfylls, desto större sannolikhet att vattensamlingen används som lekvatten:

- ✓ Vattnet får inte torka ut under leksäsongen eller under sommaren.
- ✓ Vattnet bör ligga i ett öppet och soligt läge, men med vindskydd mot norr.
- ✓ Vattnet bör inte hysa fisk.
- ✓ Vattnet bör ligga låglänt i landskapet.
- ✓ pH i vattnet får inte vara alltför lågt.
- ✓ Vattnet bör vara stillastående.

Totalt bedömdes fyra vattensamlingar potentiellt kunna fungera som lekmiljöer 2025 (**Figur 2**). En av dessa vattensamlingar hyste 2025 aktiv lek. Samtliga vattensamlingar med aktiv lek är markerade i **Figur 2**.

Vattensamlingarna med aktivitet består av mer eller mindre stillastående vatten i ett dike. Två hanar kunde höras spela den 16 april i vattensamlingen och i dess förlängning uppströms, vid återbesök 2 maj påträffades fem romklumpar i vattensamlingen. Yngel noterades 28 maj.

Det är troligt att mindre vattensalamander (*Lissotriton vulgaris*) noterades en gång dagtid den 28 maj under murken ved i sydvästra hörnet, där den sannolikt hade sin dagvila.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
1765, Groddjursinventering, Imnäs, Östersunds kommun, 2025	2025-06-19	Sida 7 av 10

Imnäs, Groddjur

Resultat

Teckenförklaring

Inventeringsområde 2025

Mindre vattensalamander

Vanlig groda

Lekvatten

Figur 2. Karta som visar de vattensamlingarna som noterades i samband med fältinventeringen. Fynd av aktiv groddjurslek gjordes i vattensamling 1. Yngel noterades i vattensamling 1 och 2 som sitter ihop med ett rör under vägen.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
1765, Groddjursinventering, Imnäs, Östersunds kommun, 2025	2025-06-19	Sida 8 av 10

5 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

En av vattensamlingarna uppfyller flera av de generella krav som groddjur brukar ställa på leklokaler lekande groddjur, där också lek av vanlig groda noterades. Sannolikt hyser vattensamlingen lek de år det står vatten i diket. I övrigt noterades tre andra platser där lek inte kan uteslutas (livsmiljö 2–4), dock bedöms ingen av dessa tre vara av särskild betydelse för groddlek. Det är troligt att mindre vattensalamander som noterades en gång dagtid (28 maj) under murken ved där den sannolikt hade sin dagvila. Eventuellt kan de utpekade potentiella lekområdena även utgöra lokal för mindre vattensalamander vissa år. Samtliga påträffade arter omfattas av 6 § artskyddsförordningen, om lekvatten riskerar att påverkas kan det behöva genomföras åtgärder för att säkerställa området kontinuerliga ekologiska funktion för arterna.

Den relativt snöfattiga vintern 2024/2025 åtföljdes av varm mars/april som medförde en snabb avsmältning. Detta kan ha medfört att mindre vatten som normalt kan hysa lek torkade ut snabbare än normalt.

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
1765, Groddjursinventering, Imnäs, Östersunds kommun, 2025	2025-06-19	Sida 9 av 10

6 KÄLLFÖRTECKNING

6.1 Tryckta källor

Andrén C., 2024, Grod- och kräldjur: våra svenska arter och deras bevarande. ISBN: 9789185221486
Naturcentrum

Artskyddsförordningen, 2007:845.

ArtDatabanken. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Naturvårdsverket 2009. Handbok 2009:2 - Handbok för artskyddsförordningen. Del 1 – fridlysning och dispenser.

6.2 Digitala källor

ArtDatabanken. 2025. Artfakta för samtliga potentiella arter i området. <http://artfakta.artdatabanken.se>

Artportalen. 2025. Sökning med polygon efter alla groddjur inom *förstudieområdet*. Sökperiod 2000-01-01 till 2025-04-22. <http://www.artportalen.se>

SMHI 2025, Temperatur och nederbörd – April—Maj 2025, åtkomst 2025-06-01

Dokumentnamn	Datum utförande/reviderat	Sidnr.
1765, Groddjursinventering, Imnäs, Östersunds kommun, 2025	2025-06-19	Sida 10 av 10